

باسمه‌تعالی

طرح درس - دانشگاه مفید

عنوان درس: فقه تطبیقی ۱ رشته: فقه و مبانی حقوق اسلامی مقطع: کارشناسی

1- معرفی، اهداف و کاربرد درس:

عالمان راستین مذاهب مختلف اسلامی از دیرباز در کنار هم مسالمت آمیز زندگی کرده و از آموزه‌های دانشی همدیگر، اطلاع داشته‌اند و گاه در یک مدرس، در ساعت اول استاد امامیه و در ساعت بعد، استاد اهل سنت برای طلاب تدریس می‌کردند که به برکت همین داد و ستد علمی، موارد ذیل به دست می‌آمد:

- توسعه و تکمیل فهم ادله نقلی؛
- ایجاد رابطه علمی، میان مذاهب اسلامی؛
- حل تعارض روایات با تشخیص موارد تقیه‌ای؛
- تنقیح استدلال‌ها و ابداع احتمالات جدید علمی؛
- اطلاع از میزان اختلاف میان فقه‌های مذاهب اسلامی؛
- فراگیرسازی عرضه و حضور مقتدرانه فقه شیعه در جهان اسلام.

بر اساس سرفصل مصوب وزارت علوم، درس فقه تطبیقی فتاوی‌ای مذاهب پنجگانه مهم اسلامی در زمینه طهارت، نماز، زکات و خمس است. در این راستا در برخی موارد به مهمترین ادله هر قول اشاره می‌کنم تا مشخص شود، فقه‌های مذاهب مختلف تلاش کرده‌اند براساس ادله معتبر به فتوا دست یابند. برای فهم بهتر فتاوا، از تصاویر، عکس و کلیپ‌های آموزشی موجود در فضای مجازی، استفاده می‌کنم و تلاش می‌کنم تا با بیان مثال‌های کاربردی، مسایل برای دانشجویان بهتر و راحت‌تر قابل فهم باشد.

2- معرفی استاد:

<https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/seyed-mahdi-narimani-zamanabadi/>

3- پیشنیازهای درس:

- آشنایی با فتاوی‌ای امامیه در طهارت و نماز؛
- آشنایی به اصطلاحات فقهی؛
- آشنایی با متون عربی.

۴- منابع اصلی و فرعی:

الف) منبع اصلی:

- فایل پاور پوینت، جزوه درسی.

ب) منابع برای مطالعه بیشتر

- الخلاف، شیخ طوسی.
- کنز العرفان، فاضل مقداد.
- الفقه علی المذاهب الخمسه، محمدجواد مغنیه.
- الفقه علی المذاهب الاربعه، عبدالرحمان جزیری.

5- تکالیف دانشجو

- ارزشیابی تشخیصی: (تعیین سطح)

در جلسه اول، برخی اصطلاحات فقه مقارن به صورت کلی، از دانشجویان پرسیده می شود تا میزان دانش ایشان از این مباحث مشخص گردد و همچنین از نحوه تلاش آنها برای دست یابی به پاسخ احتمالی، میزان علاقه آنها به درس تعیین گردد.

- ارزشیابی مستمر (تکوینی): (ارزشیابی برای آموختن) (۵نمره)

در هر جلسه، یکی از موارد ذیل را دانشجویان پیگیری می کنند و نتیجه را هفته بعد، به صورت مکتوب ارائه می کند:

1. استخراج حکم یک مسئله از منابع فقه مقارن یا حقوق کشورهای اسلامی؛

2. تلخیص مباحث درسی ارائه شده به صورت نموداری یا پرسش و پاسخ؛

3. یافتن مثالهای کاربردی برای هر فروع فقهی مطرح شده.

- ✓ فعالیت دانشجویان در حین کلاس برای پاسخگویی و مشارکت در مباحث علمی، بسیار پر اهمیت است.
- ✓ در هر جلسه، احتمال دارد آمادگی دانشجویان در قرائت متن یا کنفراس علمی مورد سنجش قرار گیرد.
- ✓ ارائه پیشنهادات قابل اجرا برای فعالیت بیشتر دانشجویان در درس و سرعت و دقت بیشتر در انتقال مطالب درسی، امتیاز ویژه‌ای برخوردار است.

- ارزشیابی پایانی (تراکمی): (ارزشیابی از آموخته‌ها) (۱۵ نمره)

متن فتوای فقهای مذاهب، در اختیار دانشجو قرار می‌گیرد تا ایشان به پرسش‌هایی که از این متن استخراج شده است، بر اساس متن، پاسخ دهد. برخی اصطلاحات کاربردی و مهم نیز پرسیده می‌شود.

۶- زمانبندی:

1. کلیات، منابع استنباط فقه شیعه؛

2 تا ۴. شباهت‌ها و تفاوت‌های منابع استنباطی در مذاهب؛

8 تا ۱۰: احکام وضو در مذاهب پنجگانه؛

۱۱ تا ۱۳: احکام نماز در مذاهب پنجگانه؛

۱۳ تا ۱۵: احکام زکات در مذاهب پنجگانه؛

۱۶: احکام خمس در مذاهب پنجگانه.

۷- راه‌های ارتباطی:

تلگرام و ایتا: @smnarimani

بله: @smnarimaniza

ایمیل: narimani@mofidu.ac.ir

حضور در دفتر معاونت: سه‌شنبه‌ها ساعت ۱۰:۳۰ تا اذان ظهر.